Volume III (2017)

J. ABBOTT, *Jül Sezar*. İstanbul 2016. Altın Bilek Yayınları,
168 sayfa (13 resim ile birlikte). Çev. A. Balmumcu.
ISBN: 9786059824484

Mert Atalay AVCI

*Libri: Kitap Tanıtımı, Eleştiri ve Çeviri Dergisi'*nde bulunan içeriklerin tümü kullanıcılara açık, serbestçe/ücretsiz "açık erişimli" bir dergidir. Kullanıcılar, yayıncıdan ve yazar(lar)dan izin almaksızın, dergideki kitap tanıtımlarını, eleştirileri ve çevirileri tam metin olarak okuyabilir, indirebilir, dağıtabilir, çıktısını alabilir ve kaynak göstererek bağlantı verebilir.

Libri, uluslararası hakemli elektronik (online) bir dergi olup değerlendirme süreci biten kitap tanıtımları, eleştiriler ve çeviriler derginin web sitesinde (libridergi.org) yıl boyunca ilgili sayının içinde (Volume III: Ocak-Aralık 2017) yayımlanır. Aralık ayı sonunda ilgili yıla ait sayı tamamlanır.

Dergide yayımlanan eserlerin sorumluluğu yazarlarına aittir.

Atıf Düzeni: M. A. Avcı, *Jül Sezar*. Yazar: J. Abbott, *Libri* III (2017) 137-139.
DOI: 10.20480/lbr.2017013

Geliş Tarihi: 14.03.2017 | Kabul Tarihi: 11.04.2017
Elektronik Yayın Tarihi: 19.04.2017

Editörya: Phaselis Research Project
www.libridergi.org

**J. ABBOTT, *Jül Sezar*. İstanbul 2016. Altın Bilek Yayınları,
168 sayfa (13 resim ile birlikte). Çev. A. Balmumcu.
ISBN: 9786059824484**

Mert Atalay AVCI*

Jacob Abbott tarafından yazılmış olan bu çalışma yazarın ölümünden sonra 1904 yılında *History of Julius Caesar* (Jül Sezar) adıyla İngilizce yayımlanmış, 2016 yılında Aslı Balmumcu tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Bu çalışma on iki başlıkla birlikte *Önsöz* (11-12) ve *İçindekiler* (13-14) bölümleri sunulmakta ardından çalışmada yer verilen *Resimler*'in (15-16) isimlerinin bulunduğu liste okuyucuya sunulmaktadır.

Birinci bölüm *Marius ve Sulla* (17-30) başlığını taşımaktadır. Bu başlık içerisinde Caesar'ın yükselişe geçmeden önceki Roma siyasi hayatı hakkında bilgi verilerek *plebs* lideri Marius ve *patricius* lideri Sulla arasında cereyan eden sınıf çatışması sonucu yaşanan iç savaş anlatılmaktadır. Akabinde iç savaştan galip çıkan Sulla'nın idareyi ele alarak kendisine ve *patricii* sınıfa karşı çıkanları cezalandırmasına değinilir. Ayrıca Caesar'ın Marius'un yardımcısı Cinna'nın kızı Cornelia ile evliliğini bitirmesi hakkında Sulla tarafından uyarılır ve neticede karısından ayrılmak istemeyen Caesar'ın Roma'dan kaçışından bahsedilir.

İkinci bölüm *Sezar'ın Gençlik Yılları* (31-42) başlığı altında Caesar ve Sulla arasındaki ilişkiye kısaca değinilerek başlanan bölümde, Roma siyasi hayatında *forum*'un yeri ve önemi anlatılmakta ardından Caesar'ın sürgün maceraları ve Roma'ya dönüşüyle *forum*'da yapmış olduğu konuşmalarla siyasi hayatındaki yükseliş anlatılmaktadır.

Üçüncü bölüm *Konsüllüğe Yükseliş* (43-56) başlığı içerisinde, Caesar'ın

* Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Antalya.
mertaa3@hotmail.com

Roma'da büyük borçlanmalar neticesinde düzenlediği etkinlikler vasıtasıyla şehirde kazanmış olduğu şöhret ve saygınlık üzerine durulmaktadır. Akabinde bu borçlanmalardan kurtulmak amacıyla İspanya valiliğini elde ederek kazandığı servetle Roma'ya dönerek konsüllüğe aday olması ve *consul*'luğu kazanarak Roma siyasi hayatında yükselişi anlatılmaktadır.

Dördüncü bölüm *Galya'nın Fethi* (57-70) olarak adlandırılmaktadır. Burada Caesar'ın büyük başarılar sergileyeceği Galya Seferi'ne odaklanılarak hırsı doğrultusunda Caesar'ın yapabilecekleri, seferde fethetmek için izlediği politika ve Britanya çıkarması konu edinilerek Galya Fethi'nde sekiz yıllık başarı süreci anlatılmaktadır.

Beşinci bölüm *Pompey* (71-82) başlığı içerisinde Caesar'ın en büyük rakibi Gnaeus Pompeius incelenmektedir. Bu bağlamda Pompeius'un babası eşliğinde orduda yetişmesi, zamanla tüm dikkatleri üzerine çekmesi ve Sulla'nın sempatisini kazanması anlatılmaktadır. Askeri kariyerinde en önemli başarılarından Afrika Seferleri, Akdeniz'i korsanlardan temizlemesi ve Karadeniz hükümdarı VI. Mithradates'i yenmesine değinilir. Ayrıca Caesar'ın araya girmesiyle Crassus, Pompeius ve Caesar'ın Birinci *Triumvir*'liği kurmaları ve akabinde Crassus'un vefatıyla birbirlerine rakip olmaları konu edilir.

Altıncı bölüm *Rubicon'u Geçiş* (83-96) başlığı altında iç savaşa giden süreçte Rubicon'un Roma siyasi hayatındaki yerini açıklayarak bu nehri komutanların askerleri ile geçmenin isyan ve ihanet teşebbüsü taşıdığını vurgulamaktadır. Bu bağlamda Galya'da görev süresinin bitimine doğru Caesar'ın dikkatini Roma'ya yöneltmesi neticesinde kendisine destekçi arayışına girmesi, halka ikramlarda bulunarak yanına çekmesi anlatılır. Rubicon'a gelen Caesar'ın burada senatoyu kuşkulandırmamak için oyalanması, ancak senatonun görevini bırakmasını istemesiyle Rubicon'u geçerek diktatörlüğe giden süreci anlatılır. Ardından Pompeius'u Brundisium'da elinden kaçırmayı, Pompeius ve cumhuriyetçi Senatus taraftarlarına karşı mücadelesinin başlaması konu edilir.

Yedinci bölüm *Pharsalia Savaşı* (97-106) başlığı içerisinde Pharsalus Savaşı'na giden süreçte Hellas'a geçen Caesar'ın Pompeius'u bir meydan savaşına çekmesi konu edilmektedir. Sonuçta sayıca üstün ordusuna güvenerek yıpratma savaşından vazgeçen Pompeius'un Thessalia'da Pharsalos Ovası'nda Caesar ile çarpışması ve Caesar'ın savaş taktiği neticesinde çarpışmayı kaybetmesiyle savaş alanından kaçışı anlatılmaktadır.

Sekizinci bölüm *Pompey'in Kaçışı ve Ölümü* (107-118) başlığı içerisinde Caesar'a karşı savaşını sürdürmeye niyetli Pompeius'un Hellas'tan kaçışı sırasında Caesar'ın yine onu yakalayamamış olmasından bahsedilmektedir. Karısı Cornelia ile beraber taht kavgasının yaşandığı Mısır'a giderek planladığı yeni savaşında destek arayışından bahsedilmekte, ancak Mısır Konseyi'nin Caesar'a karşı gelmenin ve Pompeius'un varlığının kendilerine tehdit olacağını düşünmelerinden dolayı Pompeius'u öldürmeleri konu alınır.

Dokuzuncu bölüm *Sezar Mısır'da* (119-130) başlığı altında Pompeius'u takibi sonucu Mısır'a ulaşan Caesar'a rakibinin başı ve üzerindeki değerli eşyalar sunulmuş; ama bu durumdan memnun olmayan Caesar'ın psikolojik durumuna değinilir. Ardından Mısır'ın iç işlerine karışması ve neticede Kleopatra ile İskenderiye Savaşı'nda XIII. Ptolemaios'a karşı savaşması ve kazanması konu edinilir. Ayrıca Kleopatra'nın ilerleyen yıllardaki Marcus Antonius ile maceralarına değinilerek ölümü anlatılır.

Onuncu bölüm *İmparator Sezar* (131-142) başlığı içerisinde Mısır'daki maceralarından sonra Caesar'ın kendisine muhalif olan Anadolu, Afrika ve İspanya seferleri anlatılmakta akabinde Roma'ya dönüşüyle birlikte diktatör oluşu üzerinde durulur.

On birinci bölüm *Suikast* (143-154) başlığı içerisinde öncelikle Romalıların kral kelimesi için düşündükleri fikirleri okuyucuya sunan yazar, Julius Caesar'ın bu doğrultuda halkın tepkisini ölçtüğünü ancak bu duruma karşı Caesar'a suikast hazırlığında olan Senato'nun planları konu edilmektedir.

Son bölüm *Cinayet* (155-168) başlığı altında ise MÖ 15 Mart 44'ün sabahında Julius Caesar'ın karısı Calpurnia'nın kocasına Senato'ya gitmemesi için yalvarması anlatılmakta, fakat Caesar'ın Decimus Brutus'un gelmesiyle ikna olduğu ifade edilmektedir. Ardından Senato'ya varan Caesar'ın suikastla öldürülmesine değinilir. Bu olaylar sonucu Senato'nun işlemiş oldukları cinayeti meşrulaştırmaları anlatılarak, buna müteakiben halkın galeyana gelip Caesar'ın anısına bir sütun dikmeleriyle bölüm son bulmaktadır.

Sonuç olarak bir biyografi yazarı olan Jacob Abbott çocuklara ve historiografi okurlarına tarihsel karakterlerin yaşamlarını aktarmak amacıyla basit, sade ve ayrıntılara boğmadan kaleme almış olduğu bu eserde tarihi sevdirmeye çalışmaktadır.